

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-4-105
Karar Sayısı : **05-44/626-159**
Karar Tarihi : 8.7.2005

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfkı ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖR : Süleyman CENGİZ, Bekir KOCABAŞ

C. ŞİKAYET EDEN : İhbar

D. ŞİKAYET EDİLEN: Samsun ili merkezli şehirlerarası yolcu taşıma hatlarında faaliyet gösteren otobüs firmaları

E. DOSYA KONUSU: Samsun İlinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının fiyatlarını birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"u ihlal ettikleri iddiası.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.5.2005 tarih, 3252 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 26.5.2005 tarih, 2005-4-105/BN-05-B.K. sayılı Bilgi Notu, Kurul'un 13.6.2005 tarih 05-39 sayılı toplantısında görüşülmüş ve "Konunun yapılacak detaylı inceleme ile rapora bağlanarak Kurul gündemine getirilmesine" 05-39/538-M sayı ile karar verilmiştir.

Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 1.7.2005 tarih 2005-4-105/İİ-05-S.C. sayılı İlk İnceleme Raporu, 5.7.2005 tarih REK.0.08.00.00/195 sayılı Başkanlık önergesi ile 8.7.2005 tarih, 05-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; şikayet konusuna ilişkin olarak, bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Şikayetin konusu ve şikayet edilenlerin faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı, "otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise, "Samsun ili merkezli şehirler arası yolcu taşıma hatları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

İhbara konu olan ilgili pazarda rekabeti kısıtlayıcı bir eylemin varlığına ilişkin ciddi ve yeterli bilgi bulunmadığından, şikayetçinin Raportörün bilgi talebine cevap vermemesi de dikkate alınarak, başvuru hakkında işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

10

20

30

40

05-44/626-159

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Samsun İlinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının fiyatlarını birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"u ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak söz konusu Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

KARŞI OY GEREKÇESİ
(08.07.2005 tarihli ve 05-44/626-159 sayılı Kurul Kararı)

Çoğunluk oylarıyla, Samsun ilinde faaliyet gösteren otobüs şirketlerinin fiyatlarını birlikte belirleyerek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına (ön araştırma açılmamasına) karar verilmiştir.

Teşebbüslerin aralarında yaptıkları anlaşmalarla birlikte fiyat belirlemeleri 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamındaki önemli sayılan ihlallerden biridir. Kurul uygulamasında da, fiyat anlaşmalarının bulunduğu tüm sektörlerde, pazarın veya ilgili pazardaki teşebbüslerin büyüklük veya küçüklüğüne bakılmaksızın ya ön araştırma açılmış ya da ön araştırmalar sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

Otobüs işletmelerinin birlikte fiyat belirlemelerine yönelik ihlal iddialarında da, başlangıç dönemindeki birkaç olayda valiliklere yazı yazılması veya Kanun'un 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası anlamında görüş bildirilmesi istisnaları dışında aynı şekilde davranılmıştır. Bu konuda birçok Kurul Kararı örnek olarak gösterilebilir. En yeni tarihli örnekler olarak; Konya ilindeki otobüs işletmelerinin ihlalleri nedeniyle alınan ve cezaların yer aldığı 18.08.2004 tarihli ve 04-55/751-188 sayılı karar, Kastamonu ilindeki otobüs işletmecilerine ilişkin 14.04.2005 tarihli ve 05-24/282-M sayılı Soruşturma Kararı ve nihayet karşı oy yazdığımız kararla aynı tarihteki Kurul gündeminde yer alan Nevşehir ilindeki otobüs şirketlerine soruşturma açılması yönündeki 13.06.2005 tarihli ve 05-39/523-M sayılı kararlar gösterilebilir.

Kurul, aynı ihlal iddiaları veya tespitlerinde, farklı özellikler veya unsurlar bulunmadığı takdirde, objektif ve ilkesel davranmanın bir gereği olarak aynı sonuçlara ulaşmak durumundadır. Kurul, kimi ihlallerde ön araştırma veya soruşturma açarken, benzer ihlallerde farklı davranmaz. Bu türden farklı davranışlarda kamu yetkisi kullanılırken takdir yetkisi gerekçe gösterilemez. Hukuki ve haklı gerekçeler bulunmaksızın farklı kararların alınması ise, subjektifliğe yol açar ki, sonuçta rekabet otoritesinin aldığı kararların güvenilirliği, etkinliği yok edilmiş olur.

Ülkenin birçok ilinde fiyat belirlemesine yönelik otobüs işletmelerinin ihlalleri ön araştırma veya soruşturmaya bağlanırken, haklı bir gerekçe gösterilmeksizin Samsun ilindeki ihlal iddialarında, yapılacak bir işlem bulunmadığına karar verilmesi tarafımızdan anlaşılammakta ve uygun bulunmamaktadır.

Bu itibarla gerekçesiz ön araştırma açılmaması yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ
Kurul Üyesi

Rıfki ÜNAL
Kurul Üyesi